

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CSS – vytvoření nabídky

výukový text

Téma: CSS – vytvoření nabídky

V této části výukového materiálu se naučíte vytvářet pomocí css stylů „interaktivní“ nabídku. Základem ukázky bude zjednodušená varianta souboru oblíbené místo. Dopředu je připraveno několik cvičných souborů. Otevřete si soubor mistov1.html, ve kterém není předem připravené žádné formátování. Důležitá je část dokumentu uzavřená mezi značkami `<div id="menu">`. Další značka `<div>` je pomocná a v této lekci ji zatím nevyužijeme. Je dobré zvyknout si tuto vnitřní značku používat.

Pseudotřídy

CSS umožňuje definovat také selektor podle stavu (například, zdali je na něm kurzor, anebo zdali se někde nachází jako první).

Seznam základních pseudotříd:

`:hover`

ukazatel myši se nachází nad prvkem

`:active`

prvek je aktivován, například uživatel klepne na odkaz

`:link`

dosud nenavštívený odkaz

`:visited`

navštívený odkaz

Konkrétním příkladem použití těchto pseudotříd je tag `<a>`. Na kterém si toto formátování vyzkoušíme.

Praktické cvičení č. 1

1. Přidejte do souboru mistov1.html značku `<style>` pomocí které naformátujete tento dokument. Můžete rovnou zkusit nadefinovat `a:hover` (pozadí černé, text oranžový), pozor pouze v části, která se týká hlavní nabídky (`<div id="menu">`).
2. Naformátujte značku `<a>` v inverzním barevném stylu k selektoru `a:hover`
3. Vše bude součástí selektoru `#menu` (`#menu a`) a (`#menu a:hover`)
4. Vyzkoušejte, zda reaguje barva na myš. Musíte otevřít v internetovém prohlížeči.

Kosmetické úpravy

Odkazy reagují na myš, ale odrážky u položky seznamu vypadají divně, také podtržení odkazu působí v rámci nabídky rušivě a je zbytečné.

Odstranění odrážky

```
#menu ul
{
  list-style-type: none;
}
```

Zrušení podtržení u odkazu

Nastavení vlastnosti umístěte do obou selektorů (a i a:hover).

```
text-decoration: none;
```

Praktické cvičení č. 2

1. Kosmetické úpravy uplatněte v opět v hlavičce souboru mistov1.html.

Vzhled tlačítka

Odkazy pořád nepřipomínají tlačítka. Navíc a:hover by mohlo vypadat jako stlačené tlačítko. Vzhled tlačítka nám zajistí speciální nastavení vlastnosti border.

```
border: 3px outset silver;
```

Stisknuté tlačítko zajistíme vlastností border-style: inset;

Tlačítka se objevují přes sebe, vydržte, zatím neumíme řešit (margin a padding nepomohou).

Použijeme vlastnost padding a margin, stačí uplatnit u selektoru <a>.

```
padding: 0.5em 1em;
```

S jednotkou em, jste se již seznámili v minulé lekci. Jedná se o šířku ve velikosti jednoho písmene (M).

Můžete zkusit nastavit i vlastnost margin.

```
margin: 2px;
```

Praktické cvičení č. 3

1. Upravte nabídku stejným způsobem.

Vlastnost display

Bohužel tlačítka jsou pořád příliš přes sebe. Položky seznamu i odkazy jsou řádkové prvky, na ty se bohužel nevztahuje margin ve svislém směru. Bylo by potřeba vytvořit z těchto prvků prvky blokové. Jedná se o vlastnost display: block;

Po nastavení této vlastnosti se prvek zobrazí jako blok, zalomí se řádek na konci prvku a lze nastavit jeho výšku a šířku. Také okraje (margin).

Praktické cvičení č. 4

1. Nastavte selektoru <a> vlastnost padding a margin.
2. Předělejte prvek <a> z řádkového (přirozené) na blokový.

Úprava šířky celé nabídky

Tlačítka jsou nyní přes celou řádku, ideálnější bude nastavit šířku celé nabídky. Bylo by možné nastavit šířku i přímo selektoru <a>. V tomto příkladu na výběru selektoru nezáleží, ale vzhledem k budoucím úpravám použijte:

```
#menu
{
    width: 12em;
}
```

Velikost nabídky je opět udána pomocí počtu písmen. Pozor tato velikost je včetně předtím nastaveného okraje margin.

Praktické cvičení č. 5

1. Nastavte nabídce šířku.
2. Vyzkoušejte oba způsoby nastavení šířky (celá nabídka x šířka prvku <a>)

Ukázky již hotových nabídek

Otevřete si soubor mistov2.html. V tomto souboru je připravené formátování pomocí externího souboru. Externí soubory s nabídkou jsou 2: styl_misto1.css a styl_misto2.css. Oba vychází ze stejného základu jako úvodní ukázka. Pomocí souboru styl_misto1.css naformátujete nabídku jako centrovaný blok, pomocí souboru styl_misto2.css se nabídka nachází v řádce.

Praktické cvičení č. 6

1. Prohlédněte si soubor mistov2.html v internetovém prohlížeči.
2. Otevřete si, např. pomocí aplikace PsPad, styl_misto1.css a prozkoumejte, jakým způsobem je řešeno umístění do středu stránky a do bloku (hodnota auto u vlastnosti margin).
3. Změňte odkaz na externí css dokument v souboru mistov2.html na styl_misto2.css.
4. Zjistěte, jakým způsobem je zajištěno umístění nabídky do řádky.

Toto jistě není konečné řešení. Zatím až na centrování nebyla věnována pozornost umisťování prvků na stránce tzv. pozicování.

Naučili jste se vytvářet „interaktivní“ nabídky pomocí pseudotřídy. Jednoduchým formátem nastavit animaci nabídky a upravit seznam tak, aby se zobrazoval jako blok nebo řádkový prvek.